

KLASİK VE FLAMENKO GİTAR SAĞ EL ÇALIM TEKNİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI VE GİTAR EĞİTİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİ

Ulaş Özkasnaklı
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
ulas6@hotmail.com

Doç.Dr. Esra Dalkıran
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
edalkiran@mehmetakif.edu.tr

Özet

Günümüz dünyasında iletişim ağı teknolojisi hızla büyümektedir. Bu durum öğretim çağındaki gençlerin, farklı müzik türlerine, görsel ve işitsel açıdan kolay ulaşabilmelerini sağlamaktadır. Bu bağlamda öğrenciler farklı müzik türlerini tanıyıp, bu müziklerin çalımına veya sözsel icrasına ilgi duyabilmektedirler. Dünyada ve ülkemizde bu süreci gözlemleyen araştırmacılar, müzik eğitimcisi yetiştirmede yeni model önerileri sunmaktadır. Bu kapsamda müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen, bireysel çalgı gitar eğitiminin program içeriğinin, çeşitliliği artırılarak düzenlenmesi gerekmektedir. Bu çalışmada klasik ve flamenko gitarda kullanılan sağ el çalım tekniklerini incelenerek, müzik eğitimi ana bilim dallarında gitar eğitimcisi olan uzmanların görüşüne sunulmuş, gitar eğitimi programında kullanılabilirliğine yanıt aranmıştır.

Anahtar Sözcükler: Klasik gitar, Flamenko gitar, Çalım teknikleri.

THE COMPARISON OF CLASSICAL AND FLAMENCO RIGHT HAND PLAYING TECHNIQUES AND ITS APPLICABILITY IN GUITAR TRAINING

Abstract

In today's world the communication network technology is growing rapidly. This technology makes it easier for youth education age to reach different types of music both visual and auditory aspects. In this context students have an opportunity to recognize different types of music and they may be interested in playing and verbal performance of these kinds of music. Both in the world and in our country performers who observe this process are proposing new models to train music educators. In this context the programme content of individual guitar education which is applied at music teacher training institutions must be organized by increasing diversity of it. In this study the right hand playing technique that is used in playing the classical and flamenco guitar has been researched. This study has been presented to the viewpoint of experts who are guitar educators in the major field of music education and it has been tried to find out a solution to the applicability in guitar training programme.

Key Words: Classical guitar, Flamenco guitar, Playing techniques.

GİRİŞ

Gitarın Anadolu topraklarındaki varlığı Hitit ve Asurlar'a kadar dayanmaktadır. Ankara'daki Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde bulunan Hitit'lere ve Asur'lara ait kabartmalarda da gitara benzeyen telli çalgılar görülmektedir. Daha sonraları M.S. 1500 yıllarında "Vihuela" denen bir çalgı İber Yarımada'sında oluşmuştur. Birçok değişik tipi olmasına rağmen en yaygın olanı altı çift telli olanıdır. Delik bu günün gitarının gibi olup, tamamen açıktır. Perdeler deliğe kadar uzanır. Barok Çağ'ın başladığı zamanlarda ise İtalya'da oluşan İtalyan gitar tipi, bugün kullanılan gitarlara çok daha fazla benzemektedir. Lavta, vihuela, Rönesans gitarı v.b gitarlar, günümüz klasik gitarının ataları sayılmaktadırlar.

Bugün kullanılan modern gitarını, ilk yapan kişi, 1863 yılında İspanya'nın Almeria bölgesinden Antonio Torres Jurado'dur. Torres modern gitarın gelişmesinde en önemli adımı atmıştır. Geliştirdiği 650 mm tel uzunluğu o kadar önemli bir karar olmuştur ki, daha sonra bu tel boyu standart uzunluk olarak kullanılmıştır. Modern gitarı bir "8" şekline benzetebiliriz. (Megep, 2007). Bugün kullanılan standart gitarın 19. yüzyılın ikinci yarısında yapıldığı göz önünde bulundurulursa, gitarın son şekline gelebilmek için yaşadığı evrimin ne kadar uzun yıllar sürdüğü anlaşılabilir (Rende, 2006).

Klasik gitara teknik ve eğitim yönünden önemli ilk temel katkılar Francisco Tarrega'nındır (1852-1909). Bestelediği eserler, 19. Yüzyıl'ın son dönemlerinin önemli gitar eserleri sayılmışlardır. Çalım tekniği özellikle yirminci yüzyıl ile birlikte gelişmeye ve gerçek yerini bulmaya başlamıştır. Yirminci yüzyılda gitar eğitimcisi ve virtüöz'ü Andres Segovia, gitarı tüm dünyaya solo konser çalgısı olarak tanıtmıştır. Klasik gitar repertuarının oluşmasına önemli katkılarda bulunmuştur. Yetiştirdiği öğrenciler, klasik gitar dünyasına yeni yorumlar ve farklı tınılar katmışlardır. Yeni gitaristler, alternatif yorumlarını ortaya koymuşlardır.

Buna rağmen klasik gitar fiziksel yapısını çok yakın bir geçmişte tamamlayabildiği için, teknik gelişimi yeniliklere açık ve devam etmektedir. Buna karşılık, senfoni orkestrası enstrümanlarının, fiziksel gelişimlerini daha önceden tamamladıklarından dolayı, teknik ve hâkimiyet problemleri tutarlı bir çizgiye oturabilmiştir (Şaklar, 2001).

Flamenko Gitar Ve Gelişimi

Flamenko teriminin, mevcut olan birçok varsayıma rağmen hala tam olarak nereden çıktığı tespit edilememiştir. Kaynaklardan elde edilen teoriler şunlardır; İspanyol Yahudileri dini şarkılarını, rahatsız edilmeden söyleyecekleri yerlere göç etmişlerdir. Bu şarkılar İspanya'da kalan Yahudilerce "Flamenco" olarak adlandırılmıştır. Flamenco kelimesi, "fella minküm" diye okunan "senin gurubundan çiftçi" anlamına gelen Arapça kelimelerden elde edilmiştir. Bu kelime zamanla Çingeneler için kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca 19.yy'ın başlarında kibirli, küstah anlamına gelen bir argo kelime olarak kullanılmıştır. Bu sanatın nerden çıktığı hakkında kesin bilgilere ulaşılamamıştır. Birçok ayrıntı tarihte kaybolmuştur. Buna rağmen Araplar ve Çingenelerden doğduğu tahmin edilmektedir. Araplar 800 yıl yaşadıkları İspanya'nın güney kısmında kültürel ve ekonomik alanda etkiler bırakmışlardır. Arapların İspanyayı terk etmelerinin ardından, çingenelere, musevilere ve geride kalan araplara İspanyollar tarafından baskı uygulanmıştır. Bu baskılar, bu kültürlerin birleşmesine ve kaynaşmasına yol açmıştır.. Çingeneler, bu kaynaşmadan etkilenerek trajik duygularını, hint hatıralarını ve doğal ritim yeteneklerini eklemişler ve Flamenko müziğinin ilerleme sürecini başlatmışlardır (Yeprem, 2001:11).

Zaman içerisinde flamenko'nun müziği dünyaya açılmıştır. Daha sonraları Victor Monje, Paco Pena, Paco de Lucia, Flamenko gitarın teknik ve müzikal gelişimine katkılarda bulunarak, gerek İspanya' da gerek dünyada Flamenko'nun büyük kitlelerce beğenilmesini sağlamışlardır.

Flamenko gitarı ve tekniğini ele aldığımızda; Çalgının kendisi daha çok klasik gitara benzer. Yapısı daha hafif, sesi daha parlaktır. Teller gitarın gövdesine daha yakındır. Ses deliği ve köprü arasındaki bölgede "golpe" denen (yüzük parmağının tırnağı ile yapılan hafif vuruşlar) tıklatmalardan koruyan ince plastik tabaka vardır. Bu, sese perküsyona yakın bir vurgu sağlar. Sol el tekniği, klasik tekniğe benzemesine rağmen perdeli pozisyonları, bireyselleşmiş parmak pozisyonlarından daha çok tutulur. Flamenko gitarı daha çok atakla ve agresif çalınmaktadır. Gerek şarkıya ve dansa eşlikte, gerek solo çalımda bu yapıyı duymak mümkündür.

Klasik ve Flamenko Gitarda Kullanılan Ortak Sağ El Çalım Teknikleri

Tirando: Yeprem'e (2001) göre; sağ el parmaklarının diğer tellere dokunmaksızın telleri çekerek tınlatmasına denir.

Elmas'a (2003) göre; Tele vuruş gerçekleştikten sonra parmağın bir üst tele yaslamadan avuç içine kapandığı sağ el tekniğidir.

Sağ el de i, m, a parmaklarından herhangi birinin tele dokunma şeklidir. Parmak, avuç içine doğru kıvrılma hareketi yaparken, tele dokunur. Başka tele temas etmeden telin titreşmesini sağlar. Tirando "p" parmağı kullanılarak yapıldığında, parmak tele vurduktan sonra, başka tele temas etmeden avuç içi yerine, kendi ekseninde dairesel hareket yaparak, bir sonraki vuruş'a hazır konuma döner.

Apayando: "Sağ elde i, m, a parmaklarından biri ile tele vururken, parmağın tele vurduktan sonra üst tele yaslanması şeklinde çalmadır". (Elmas, 2003:12).

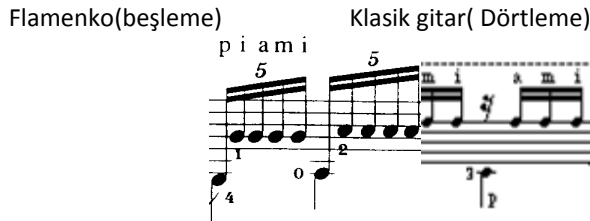
"Sağ el parmaklarıyla yapılan bir çalma tekniğidir. Vuruş tamamlandıktan sonra parmak bir üst tele yaslanır. Güçlü bir ses elde edilmesine olanak sağlar" (Şaklar, 2001:5).

Sağ elde i, m, a parmaklarında herhangi birisinin, tele vurduktan sonra, avuç içine kıvrılmak yerine, üstteki tele yaslanmasıdır. Apayando "p" parmağı ile yapıldığında altındaki tele yaslanır.

Tremolo: İşbilen'e (2006) göre;Notalara, uzama ve devamlılık hissi verebilmek için uygulanan bir tekniktir. "P" parmağı çaldıktan sonra i, m, a parmakları aynı tele belirli bir düzen içerisinde eşit sürelerde vurur"

Belevi'e (1997) göre; Sağ el de notaların, kesintisiz izlenimi verecek şekilde seslendirilmesidir.

Flamenko eserlerde, klasik gitarda kullanılan tremolo tekniğinin aynısı zaman zaman kullanılmasına rağmen, genellikle tremolo tekniğinin beşleme şekli tercih edilmektedir. P, i, a, m, i

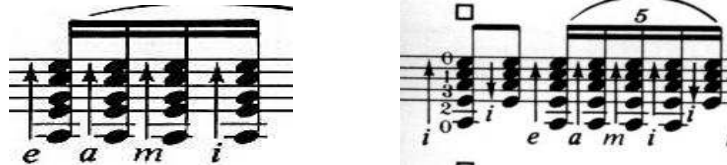
Arpej: Akor seslerinin sırayla oluşturulması anlamında kullanılır. Gitarda arpej, akor seslerinin olası kombinasyonlara göre farklı teller üzerinde oluşturulması ve bu tellerin birbiri ardına çekilmesidir" (Şaklar, 2001:5).

Rende, E. (2006) Belirtilen çalma teknikleri, klasik ve flamenko gitar için ortak sağ el çalım teknikleri olarak kabul görmektedirler.

Flamenko Gitar Sağ El Çalım Teknikleri

Rasgueado: Yeprem'e (2001) göre sağ el temel tirando pozisyonunda iken, parmakların belirli özel sıralarla istenilen telleri tınlatmasına denir. En yaygın olanı "Dörtleme Rasgueado" 'dur. Birden fazla kullanım şekli vardır.

Belevi'ye (1997) göre; tırnakların dış tarafıyla vurulması ile oluşan sağ el tekniğidir. Farklı şekillerde ve değerlerde çalınabilir.

Alzapua: Kelime olarak alzapua "kaldırma noktası" anlamına gelir. Pulgar: "p" parmağı ile yapılan ve ileri geri vuruşlardan oluşan karakteristik bir Flamenko tekniğidir. Üçleme veya dörtleme şeklinde görülebilir (Yeprem, 2001:12).

Ritim ve melodinin iç içe geçtiği gösterişli bir tekniktir. Adını, azlar: yükselmek ve pua: mızrap kelimelerinden almıştır. Sağ el başparmağının bir mızrap gibi işlediği bir başparmak tekniğidir (İşbelen, 2006:34).

Pikado (Picado): Yeprem'e (2001) göre; "Tek notalardan oluşan pasajların, apoyando tekniği kullanılarak sürekli değişen sağ el parmaklarını ile çalınmasına Picado denir. Çok hızlı ve yavaş pasajlarda kullanılabilir. Genellikle "i-m, i-a" ve benzeri formüllerle çalınır. Sağ el tellere tam diklemesine kesecek bir şekilde ayarlanır. Sağ el bileği biraz dışarıya doğru çıkarılarak, küçük hareket ve dinamik bir vuruşla uygulanır. Bir çok Flamenko gitarist bu tekniği kendine özgü şekillendirmiştir. Flamenko gitarı dinlerken, hızlı çalınması gereken pasajlarda, farklı bir tınıya ve dokunuşa sahip olduğu duyulabilmektedir. Apoyando tekniği ile, hareket oluşum mantığı aynıdır. Fakat müzikal duyumu farklıdır. Parmakların hızlı, refleksel yapısını açığa çıkartır".

Çalışma, Klasik ve Flamenko Gitarda kullanılan Sağ El Çalım Tekniklerinin Farklılıklarını ortaya koyarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları gitar eğitiminde bu tekniklere yer verilme durumunu belirlemek amacıyla yapılmıştır. olarak belirlenmiştir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır:

1. Klasik ve flamenko gitarda kullanılan sağ el çalım tekniklerinin farklılıkları nelerdir?
2. Flamenko gitar sağ el çalım teknikleri öğrencinin sağ el teknik gelişim sürecini olumlu yönde etkilemekte midir?
3. Müzik öğretmenliği bölümlerinde, ana çalgısı klasik gitar olan öğrencilere, flamenko gitar teknikleri öğretilmeli midir?
4. Flamenko sağ el çalım tekniklerine, müzik eğitimi anabilim dallarında eğitimciler tarafından ana çalgı klasik gitar ders programı içeriğinde, yer verilmekte midir?.

YÖNTEM

Çalışmada, betimsel araştırma modeli kullanılmış ve nitel araştırma tekniklerinden yararlanılmıştır. Nitel araştırma; "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel sürecin izlendiği araştırma" olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2005).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye deki Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında, klasik gitar eğitmeni olarak görev yapan 7 gitar eğitimcisi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama amacıyla araştırmacı tarafından, 6 sorudan oluşan "görüşme formu" hazırlanmıştır. Başlangıçta 8 olan soru sayısı, gitar eğitmenleri ve istatistik alan uzmanlarından alınan görüşler doğrultusunda 6'ya indirilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada görüşme formu ile elde edilen nitel veriler, karşılaştırma ve tüme varım yöntemleriyle çözümlenmiş, betimsel istatistik yöntemleriyle yorumlanmıştır. Tümevarımsal bir yol izlenerek elde edilen veriler kodlanmış, sonra özetlemeleri yapılmıştır. Bu özetler arasındaki benzerlik ve farklılıklar incelenerek düzenlenmiştir.

BULGULAR

Bu bölüm, araştırmada belirlenen problemin çözümüne yönelik verilerin toplanması sonucu elde edilen bulguları ve bu bulgulara ilişkin yorumları içermektedir.

1. Klasik ve Flamenko Gitarda Kullanılan Sağ El Çalım Tekniklerinin Farklılıkları Nelerdir? alt problemine ilişkin uzman görüşleri ile frekans dağılımları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Klasik ve Flamenko Gitarda Kullanılan Sağ El Çalım Tekniklerinin Farklılıklarına İlişkin Gitar Eğitimcilerinin Görüşleri

Eğitimcilerin Görüşleri	f
Alzapua farklı bir tekniktir	5
Serçe parmağının kullanımı	2
Görüşler Toplamı	7

Tablo 1’de görüldüğü gibi gitar eğitimcileri Alzapua tekniğinin en belirgin fark olduğunu, rasgueado’nun bazı klasik eserlerde de kullanıldığını belirtmişlerdir(5). Aynı eğitimler pikado tekniğinin apoyando vuruşuna benzetmişlerdir. Diğer gitar eğitimcileri flamenko gitarist olmadıklarını ve farklılığın serçe parmağının kullanımı olduğunu belirtmişlerdir (2). Gitar eğitimcileriyle yapılan görüşmelerin yanıtlarından yapılan alıntılar ve yorumlar şunlardır:

“Pulgar’ın ters tarafa doğru kullanıldığı sağ el teknik yaklaşımı ve aynı anlayışın daha ileri aşaması olan “alzapua” tekniğinin yaygın klasik gitar anlayışında bulunmadığını söylemek mümkündür”.

“Flamenko gitarda kullanılan Rasgueado, Alzapua, Picado tekniklerinden Rasgueado tekniğinin bazı klasik gitar eserlerinde belli ölçülerde kullanıldığını düşünüyorum”.

Gitar eğitimcileri, Flamenko tekniklerinin kendine has özellikler barındırdığını alzapua tekniğinin en belirgin farklılık olduğunu belirtmişlerdir. Yalnız İspanyol bestecilerin klasik gitar için uyarladığı veya bestelediği eserlerde, Flamenko tekniklerinden “rasgueado” ile sık karşılaşıldığını, zamanla içi içe geçmeye başladığını belirtmişlerdir.

2. Flamenko Gitar Sağ El Teknikleri Öğrencinin Sağ El Teknik Gelişim Sürecini Olumlu Yönde Etkilemekte midir?. problemine ilişkin gitar eğitimcilerine 3 soru yöneltilmiştir. Eğitimcilerin görüşleri Tablo 2, 3 ve 4’te verilmiştir.

Tablo 2: Rasgueado Tekniği Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Ana Çalgısı Klasik Gitar Olan Öğrencilere Öğretilmelidir? Sorusuna İlişkin Eğitimcilerin Görüşleri

Eğitimcilerin Görüşleri	f
Öğretilmelidir	6
Eserde varsa öğretilmelidir	1
Görüşler Toplamı	7

Tablo 2’de görüldüğü gibi gitar eğitimcilerinin rasgueado tekniğinin öğretilmesi görüşünü belirtmiştir(6). Diğer eğitimci ise klasik gitar eserleri arasında varsa öğretilmelidir demiştir(1)

Tablo 3: Alzapua Tekniği Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Ana Çalgısı Klasik Gitar Olan Öğrencilere Öğretilmelidir? Sorusuna İlişkin Eğitimcilerin Görüşleri

Eğitimcilerin Görüşleri	f
Öğretilmelidir	5
Eserde varsa öğretilmelidir	1
Öğrenci isterse öğretilmelidir	1
Görüşler Toplamı	7

Tablo 3’de görüldüğü gibi gitar eğitimcileri çoğunluğu öğretilmelidir görüşünü belirtmişlerdir(5). Diğer bir gitar eğitimcisi klasik gitar eserleri arasında varsa öğretilmeli(1), bir diğeri ise müzik öğretmeni adayları Flamenko çalmak isterlerse öğretilmesi gerekir görüşünü belirtmişlerdir(1)

Tablo 4: Picado Tekniği Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Ana Çalgısı Klasik Gitar Olan Öğrencilere Öğretilmelidir? Sorusuna İlişkin Eğitimcilerin Görüşleri

Eğitimcilerin Görüşleri	f
Öğretilmelidir	6
Eserde varsa öğretilmelidir	1
Görüşler Toplamı	7

Tablo 4’de görüldüğü gibi gitar eğitimcilerinin çoğunluğu öğretilmelidir görüşünü belirtmişlerdir(6). Diğer bir eğitimci klasik gitar eserlerinin arasında pikado gerektiren eser varsa öğretilmelidir demiştir (1). Eğitimciler sağ el çalım tekniklerinin dikkatli ve bilinçli öğretildiği ve çalışıldığı takdirde, sağ el gelişimine olumlu etkilerde bulunabileceğini belirtmişlerdir. Tınsal farklılıkların bilincinde ve çalma kapasitesinde olunması gerekliliğini belirtmişlerdir.

3. Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Ana Çalgısı Klasik Gitar Olan Öğrencilere Flamenko Gitar Teknikleri Öğretilmelidir.? problemine ilişkin eğitimcilerin görüşleri ile frekans dağılımları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5: .Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Ana Çalgısı Klasik Gitar Olan Öğrencilere Flamenko Gitar Teknikleri Öğretilmelidir? Sorusuna İlişkin Görüşleri

Eğitimcilerin Görüşleri	f
Öğretilmelidir	4
Öğretilmesine gerek yok	2
Tartışılmalı	1
Görüşler Toplamı	7

Tablo 5’de görüldüğü gibi gitar eğitimcilerinin bir kısmı öğretilmesi gerektiğini(4). Diğer bir kısmı öğretilmesine gerek olmadığını (2), bir kişi ise, tartışmaya açık bir konu olduğunu belirtmiştir (1) Gitar eğitimleriyle yapılan görüşmelerin yanıtlarından yapılan alıntılar ve yorumlar şunlardır;

“Flamenko gitar sağ el çalım tekniklerinin müzik eğitimi anabilim dalları, bireysel çalgı klasik gitar ders programının içine yerleştirilmesi konusu tartışmaya açık bir konu olarak gözükmemektedir ve bu konu ile ilgili birtakım endişeler söz konusudur. Yukarıda belirtildiği üzere bu tekniklerin pek çok yönden klasik gitara olumlu yönde katkı sağladığını düşünmekteyim ve bu teknikleri yeri geldikçe kullanmaktayım. Ancak bu teknikler doğru zamanda ve doğru bir yöntemle öğretilmediği takdirde ortaya çok farklı teknik sorunlar çıkabileceğini düşünüyorum.”

“Dolayısıyla müzik türü ne olursa olsun o türe rahatlıkla uyum sağlayabilecek teknik ve müzikal donanıma sahip olunması gerekmektedir. Hele ki müzik öğretmeni yetiştiren fakültelerde bu ihtiyaç çok daha üst düzeydedir. Çünkü okulda aktif olarak gitar kullanması gereken bir müzik öğretmeni, akor yapılarını - pozisyonlarını, Flamenko tekniklerini (ki bunların hepsi Flamenko’da mevcuttur) eşlik etmede kullanılan pratik yöntemleri, dizisel alternatif mekanizmaları (jazz müziğinde bunlar mevcuttur.) bilmeden hareket etmesi mümkün olmayacak, bir müzik öğretmeni olarak sürekli yazılı metinlere mahkûm olmuş olacaktır. Bu yaklaşımların bir an önce formal eğitim programları içinde yer almaları ve daha önemlisi uygulanmasının çok gerekli olduğunu düşünüyorum.”

Bu görüşlerden yola çıkılarak Flamenko gitar tekniklerinin uygulanmasının, doğru eğitim yöntemleriyle biçimlendirilebilir, olumlu sonuçlar yaratacağı söylenebilir.

4.Flamenko Gitar Tekniklerine Ana Çalgı Klasik Gitar Ders Programı İçeriğinde Yer Verilmektedir? Sorusuna ilişkin eğitimcilerin cevapları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: .Flamenko Gitar Tekniklerine Ana Çalgı Klasik Gitar ders Programı İçeriğinde Yer Vermektemisiniz Sorusuna İlişkin Eğitimci Görüşleri

Eğitmcilerin Görüşleri	f
Eserde karşılaştığında	7
Görüşler Toplamı	7

Tablo 6’da görüldüğü gibi gitar eğitimcilerinin tamamı bu teknikleri eserlerde karşılaştıkça öğrettiğini belirtmiştir(7). Eğitimcilerden biri bu teknikleri öğretse de, klasik gitar repertuarında bu teknikleri öğretmeyi gerektirecek çok yoğun eser olmadığını söylemiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Müzik öğretmeni adaylarının gördüğü bireysel çalgı gitar dersi, program içeriği klasik gitar tekniklerini kazandırmaya yöneliktir. Bir müzik öğretmenin eğitim vereceği kişilere, çalgısının farklı tarzlarını en az tanıtıcı düzeyde icra ederek gösterebilmesi onun daha geniş kitlelere ulaşabilmesini sağlayacaktır. Ayrıca öğretmen adayının bu tarzlara hakim olması meslek yaşantısında çalgısı ile eşlik etme becerisini olumlu yönde geliştirecek ve öğrencilerine farklı müzik tarzlarını tanıtılabilecektir. Klasik ve flamenko sağ el çalım tekniklerinin farklılıkları ve gitar eğitiminde kullanılmasına ilişkin bu çalışmada, uzmanların görüşleri alınarak bazı sonuçlara ulaşılmıştır.

Gitar eğitimcilerinin çoğunluğu alzapua tekniğinin flamenko gitar sağ el çalım tekniğine özgü olduğunu belirtmişlerdir. Rasgueado ve picado tekniklerinin flamenkoya özgü olsa da klasik gitar eserlerinde de karşılaşılabileceği görüşünde birleşmişlerdir. Gitar eğitimcilerin çoğunluğu bu tekniklerin öğretilmesi yönünde görüş bildirmişlerdir. Eğitimciler bu tekniklerin öğretilmesinin olum etkiler sağlayacağı fakat öğrenciye doğru zamanda ve seviyede öğretilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Aynı zamanda bazı eğitimcilerin bu tekniklerin öğretilmesine gerek olmadığını ve klasik gitar repertuarında bu tekniklerin öğretilmesini gerektirecek kadar yoğun eser bulunmadığını ifade etmesi dikkat çekicidir. Bir eğitimci ise tartışmaya açık bir konu olduğunu belirtmiştir.

İşlevsel bir gitar eğitimi için, gitara dair bütün temel kavramların gitar eğitimi programı içerisinde yer alması gereklidir. Flamenko gitar sağ el çalım tekniklerine, müzik eğitimi ana bilim dalları klasik gitar programı içerisinde yer verilmelidir. Yeprem’in (1998) “flamenko stilleri ve gitar eğitiminde kullanılabilirliği” konulu çalışmasında, klasik gitar eğitiminde gerek güçlük çekilen bazı tekniklerde, gerekse eşlik çalışmaları esnasında flamenko tekniklerinin kullanılması ile bazı problemlerin ortada kaybolduğu ve gitar performansının arttığı sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda gitar eğitimcisi olarak görev yapan öğretim elemanlarına, flamenko sağ el çalım tekniklerini öğrencilere öğretmeleri ve buna bağlı örnek eserleri, öğrencinin seviyesine göre dersin bir parçası haline getirmeleri önerilmektedir.

Not: Bu çalışma 25-27 Nisan 2013 tarihlerinde Antalya’da 28 Ülkenin katılımıyla düzenlenen “ International Conference on New Trends in Education – ICONTE – 2013 ”da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Belevi, k. (1997). *Gitar metodu*. Ankara:Akın Yayın Evi.

Elmas, Y. (2003). *Sorularla gitar*. İstanbul:Pan Yayıncılık.

İşbilen, M. (2006). *Flamenko gitar metodu*. Ankara: Arkadaş Yayın Evi.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2007). *Klasik gitar yapımına ön hazırlık*. Mesleki eğitim ve öğretim sisteminin güçlendirilmesi projesi. Ankara.

Rende, E. (2006). *Francisco tarreganın klasik gitar eğitimine katkıları*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Şaklar, C. (2001). *Klasik gitar sağ el tekniği üzerine yeni bir yaklaşım*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi.

Şimşek, H ve Yıldırım, A. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayın Evi

Tarman, S. (1996). Bekir küçükay'ın başlangıç metodunun hedef ve davranışlarının içerik yönünden incelenmesi. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi: Ankara.

Yeprem, S. (2001). *Flamenko sanatı ve gitar*. Gitar metodu. İstanbul: Bemol Yayıncılık.

Yeprem, S.(2001). Flamenko stilleri ve gitar eğitiminde kullanılabilirliği. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi: İstanbul.